Trafikavdelningen

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-08-31

Färdtjänstutskottet
2018-10-31

Ärende
TN 2013-0682

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Uppdaterade riktlinjer för Färdtjänsten

Ärendebeskrivning

Färdtjänstutskottet har genom beslut i utskottet uppdragit åt förvaltningen att bearbeta, uppdatera och modernisera de Riktlinjer som gäller för Färdtjänsten.

Förvaltningen har i arbetet; dels löpande informerat Färdtjänstutskottets ledamöter om arbetets fortskridande, dels informerat alliansens politiska sekreterare om förändringar som planerats att behöva göras i materialet. Ett dialogmöte skedde med alliansens politiska sekreterare 2018-05-31.

Vid Färdtjänstutskottet möten har protokollerats följande informationer;
2017-02-15 § 7 – dialog och information
2017-04-12 § 18 – delbeslut om förändring av Riktlinjer rehabresor
2017-06-15 § 14 – delrapport
2018-01-25 § 3 – allmän information
2018-06-13 § 2 § – delbeslut förändring Riktlinjer resor Bålsta pendelstation.

Riktlinjer för Färdtjänst är ett stöd och arbetsredskap för de tjänstemän och handläggare som löpande arbetar med tillståndsfrågor för Färdtjänst.

Det har genom detaljförändringar av trafikutförandet som skett över år, genom flera löpande tilläggsbeslut, uppkommit ett behov av en mer genomgripande genomlysning av innehållet textuellt.

Arbetet har skett inom förvaltningen genom att de medarbetare som har Riktlinjerna som dagligt arbetsmaterial har kunnat lämna synpunkter på olika förtydliganden som upplevs behövas vilka därefter bearbetats in i förslaget och utgjort en grund till förändringar.

Förslaget till nya Riktlinjer har avstämts med trafikförvaltningens juridiska avdelning som har granskat och godkänt det slutliga förslaget till förändringar.

Beslutsunderlag

- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 31 augusti 2018

- Bifogat förslag till justerade Riktlinjer för Färdtjänst med ändringar i blå text

Förslag till beslut

Färdtjänstutskottet föreslås besluta

att fastställa nya Riktlinjer för färdtjänst enligt förvaltningens bilagda förslag till nytt textinnehåll

att ge förvaltningen uppdraget att börja tillämpa de uppdaterade riktlinjerna från 2018-10-01

Förslag och motivering

Bakgrund

Förslaget innehåller textuella förändringar i löptext och förtydliganden som praktiskt markerats med blå text. Begrepp har justerats för bättre enhetlighet.

Det finns inlagt nya textavsnitt gällande; trappklättring, resor i kommun utanför Stockholms län, medfört bagage, resor för eget bruk, om resor med ledarhund servicehund, om båttaxi.

Det finns inlagt förtydligande text gällande ledsagare, antal passagerare i fordon, färdtjänstens olika grundtillstånd, om kundval, om riksfärdtjänst, om barn och skyddsanordning, samt resegaranti.

Ett helt nytt avsnitt gällande egenavgifter och tilldelning, avsnitt 10 har lagts in för att enkelt kunna justeras eller bytas vid nya budgetbeslut.

Förvaltningen förslår att barns ålder av säkerhetsskäl höjs från 7 till 12 år för att resa med färdtjänst utan målsman eller ledsagning medföljande i fordonet.

Överväganden och motivering
Justeringarna förslås kopplade till bred erfarenhet om att text missförstås eller saknats i Riktlinjerna genom input från förvaltningens medarbetare.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till textuella justeringar i nya riktlinjer är inte ekonomiskt påverkande. Inga förändringar har skett som påverkar driftkostnader ekonomiskt.

Riskbedömning
Det finns i sig inga kända risker kopplade till det framlagda förslaget. Eftersom förslaget är tydliggörande för handläggare förstärker det likabehandling och rättssäkerhet för resenärer.

Konsekvenser för miljön
Inte aktuellt i denna fråga.

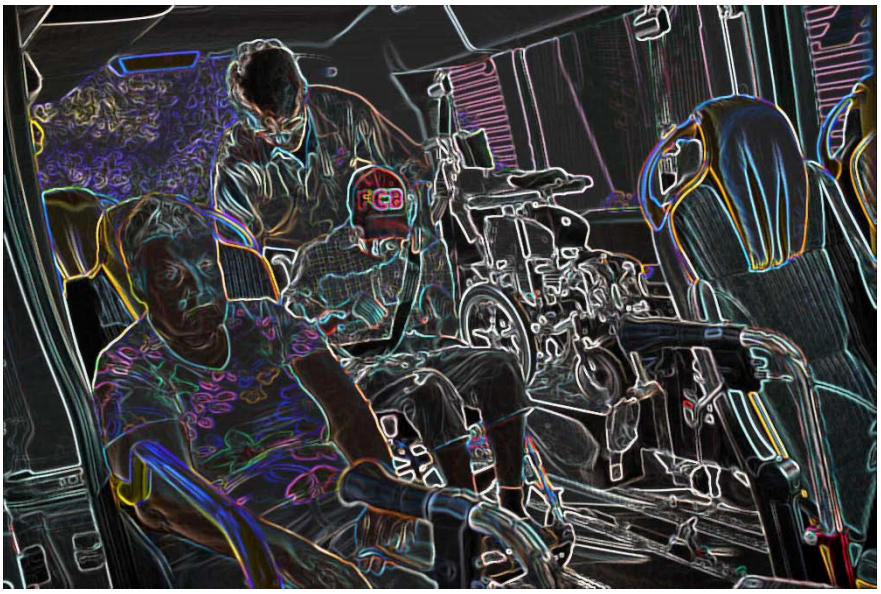
Sociala konsekvenser
Det finns inga delar som förändrar de sociala konsekvenserna för färdtjänstsökande och färdtjänstberättigade mot nuvarande Riktlinjer.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Riktlinjer för färdtjänsten i Stockholms län

Ikraftträdande: 2018-10-01

Senast ändrad: 2018-10-01

Innehåll

Inledning 4
Egenavgifter 4
Bakgrund 4
1 Tillstånd till färdtjänst 6
1.1 Allmänt om färdtjänst 6
1.2 Vem kan få tillstånd för färdtjänst 6
1.3 Ansökan om tillstånd för färdtjänst 6
1.4 Kollektivtrafikens tillgänglighet 7
1.5 Tillstånd för ledsagare 7
1.6 Medresenär - med eller utan avgift 8
1.7 Förflyttningshjälpmedel 9
2 Grundtillstånd 9
2.2 Allergianpassat fordon 10
2.3 Rullstol med manuell styrning 10
2.4 Trappklättring 10
3 När tillståndet för färdtjänst inte gäller 11
3.1 Resor som regleras i annan lag eller förordning 11
3.2 Riksfärdtjänst 11
3.3 Resor som inte omfattas av Stockholms läns landstings ansvar för färdtjänst 11
3.4 Resor inom olika verksamheter 12
3.5 Resor i tjänsten 12
4 Bestämmelser i erhållet tillstånd för färdtjänst 12
4.1 Allmänt om bestämmelser i tillståndet för färdtjänst 12
4.2 Tillstånd med och utan tidsbegränsning 12
4.3 Placering i fordonet - Sittplats 13
4.4 Samplanerad färdtjänst - Samåkning 13
4.6 Resor med ledarhund eller servicehund/assistanshund 13
4.7 Resor för eget bruk 14

4.8 Resor över länsgränsen 14
4.9 Resor inom kommun utanför Stockholms län 15
4.10 Båttaxi 16
4.11 Ändring av tillstånd för färdtjänst 16
4.12 Allmänt om tilldelning av resor 16
4.13 Grundtilldelning 17
4.14 Tilldelning väsentliga resor 17
4.15 Särskild tilldelning 17
4.16 Resor i kollektivtrafiken 18
4.17 Resebevis Färdtjänst - resehandling 18
4.18 Tilldelning av rehabiliteringsresor under begränsad tid 18
5 Så beställer man färdtjänst 19
5.1 Beställningskanaler 19
5.2 Resegaranti 19
6 Avgifter för färdtjänst 20
6.1 Avgift för resor 20
6.2 Så beräknas egenavgiften 20
6.3 När högkostnadsskyddet gäller 20
6.4 När högkostnadsskyddet inte gäller 21
7 Överträdelse av bestämmelser 21
7.1 Ersättningsskyldighet vid felaktig användning av färdtjänst 21
7.2 Begränsningar i tillståndet för färdtjänst 21
8 Återkallelse av tillstånd för färdtjänst 21
8.1 Ändrade förhållanden 21
9 Om man inte är nöjd 22
9.1 Överklagande av trafiknämndens beslut 22
10 Egenavgift vid resa 23
10.1 Särskild avgift 23
10.2 Högkostnadsskydd 24
10.3 Tilldelning av resor 24

Inledning

Riktlinjer för färdtjänst är ett styrande dokument för förvaltning och ett regelverk gällande färdtjänst inom Stockholms läns landsting (SLL). Riktlinjerna har fastställts enligt beslutad delegationsordning av landstingets Trafiknämnd och dess Färdtjänstutskott.

Riktlinjer för färdtjänst är avsett att vara ett levande dokument som uppdateras vartefter behov av justeringar uppkommer och beslut fattats. Därför framgår det av första sidan på riktlinjerna två olika datum; dels när riktlinjerna upprättats, dels när de senast uppdaterats.

Riktlinjerna bygger på av SLL beslutat handikappolitiskt program *”Mer än bara trösklar”.* Programmet är inte bara en deklaration utan också ett instrument som tillsammans med lagstiftning ska hjälpa till att styra landstingets verksamhet. Visionen är att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva oberoende och delta fullt ut på livets alla områden om så är möjligt. Färdtjänst är en viktig del i detta. Personer med funktionsnedsättning ska kunna välja resesätt efter nödvändighet. De ska kunna resa med; kollektivtrafiken, närtrafik i form av mindre servicebussar, och efter erhållet särskilt tillstånd även kunna resa i färdtjänsten som alternativt färdtjänsttaxi, rullstolstaxi eller bårtaxi. Färdtjänst blir nödvändigt om en person har väsentliga svårigheter att resa kollektivt eller att förflytta sig på egen hand.

Egenavgifter

Resenärer betalar avgifter för sina resor i färdtjänsten - *egenavgifter*. Beloppen för egenavgifter fastställs av Landstingsfullmäktige.

Justeringar av egenavgifter och resetilldelning sker normalt vid budgetbeslut i SLL. Därför ligger dessa uppgifter samlade i ett eget avsnitt i slutet av riktlinjerna (10).

Bakgrund

Personers rätt till färdtjänst regleras i *lag (1997:736) om färdtjänst*. Lagen kallas i mer dagligt tal för Färdtjänstlagen. Lagen i kombination med riktlinjerna är styrande över funktionen färdtjänst i Stockholms län. Färdtjänst är i lagen som grundregel en mot kommuner riktad skyldighet. Det är däremot vanligt att ansvaret för färdtjänst överlåts av kommuner till landsting eller region. Det är riktat mot uppdraget som huvudman för kollektivtrafik, vilken färdtjänst har en nära koppling till. SLL är också Regional kollektivtrafikmyndighet (RKM). Ansvaret för Färdtjänsten i Stockholms län, både beträffande trafikens utförande som myndighetsutövning, har av Stockholms läns 26 kommuner sedan 1977 överlåtits till SLL, förutom vissa så kallade omsorgsresor vilka är kvar i kommunal förvaltning - läs mer om detta i avsnitt 3.

I detta dokument kan du läsa om de riktlinjer som gäller för färdtjänsten i Stockholms län. De är i första hand ett stöd för handläggare som arbetar med ärenden inom färdtjänsten. Riktlinjerna kompletterar och förklarar färdtjänstlagen, uttalanden från förarbeten och rättspraxis. Riktlinjerna ska bidra till en rättvis och lika behandling av varje persons ansökan om färdtjänst. Riktlinjerna kan även användas för att ge information om färdtjänsten både till personer som ansöker om tillstånd och till personer som redan har tillstånd för färdtjänst.

Såväl riktlinjer, egenavgifter, högkostnadsskydd samt regeltillämpning för Färdtjänsten inom Stockholms län är lokalt politiskt beslutade. Riktlinjerna gäller för färdtjänstberättigade som är folkbokförda i Stockholms län. Hur det ser ut med regler och riktlinjer i övriga Sverige, det skiljer sig åt mellan olika landsting, regioner eller kommuner. Färdtjänstlagen är en Ramlag. Det finns lokala beslut om tjänstens utformning och viss annan tillämpning som skiljer sig åt i olika delar av landet.

Det som är gemensamt är att färdtjänstlagen slår fast att personer som har varaktiga funktionsnedsättningar och som har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer är berättigade till färdtjänst. Rättsfall som är prejudicerande visar också att färdtjänst inte har till ändamål att ersätta upplevt bristande kollektivtrafik.

Tillstånd till färdtjänst ska meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

Vid ansökan om färdtjänst bedöms funktionsnedsättningens varaktighet, om den sökande har väsentliga svårigheter att resa med ordinarie kollektivtrafik (som numer till stora delar är tillgänglighetsanpassad) samt möjligheten att förflytta sig på egen hand.

1 Tillstånd till färdtjänst

1.1 Allmänt om färdtjänst

Färdtjänst är särskilda transporter för personer med funktionsnedsättning. För att få resa med färdtjänst krävs tillstånd.

1.2 Vem kan få tillstånd för färdtjänst

För att en person ska få tillstånd för färdtjänst måste följande tre förutsättningar uppfyllas:

- Personen ska vara folkbokförd i någon av Stockholms läns kommuner.
- Personen har på grund av sin funktionsnedsättning väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med kollektivtrafiken. Det gäller även för barn under 18 år. (För barn prövas rätten till färdtjänst i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning. Om svårigheterna huvudsakligen beror på den typiska utvecklingsnivån och mognaden för åldern har barnet inte rätt till färdtjänst).
- Personens funktionsnedsättning är varaktig, det vill säga inte tillfällig utan bedöms vara längre än tre månader.

1.3 Ansökan om tillstånd för färdtjänst

Ansökan om tillstånd för färdtjänst ska lämnas in till den kommun eller stadsdelsförvaltning där den sökande är folkbokförd. Ansökan ska innehålla ett intyg från läkare som styrker de diagnoser som ligger till grund för den sökandes behov för färdtjänst samt beskriver funktionsnedsättningen i relation till förflyttning och resor med kollektivtrafik (så kallat *färdtjänstintyg*). Kommunen eller stadsdelsförvaltningen utreder den sökandes svårigheter att förflytta sig på egen hand och att resa med kollektivtrafik. De skickar sedan ansökan, utredning och läkarintyg till trafiknämnden som fattar beslut.

För personer som är varaktigt boende på särskilda gruppboenden eller sjukhem så kan av trafiknämnden godkänd personal på boendet (sjuksköterska) genomföra utredningen och utfärda färdtjänstintyg.

Utredning och intyg sänds till trafiknämnden som fattar beslut.

Om beslutsunderlaget är otillräckligt kan trafiknämnden skicka ärendet tillbaka till den som sänt in ansökan.

Det kan vara kommunen för ytterligare utredning, alternativt behöver ärendet vidare till en konsultläkare för bedömning, alternativt behöver begäras in ett intyg från specialistläkare.

1.4 Kollektivtrafikens tillgänglighet

Med definitionen ”väsentliga svårigheter att resa med kollektivtrafik” (se punkt 1.2 ovan) menas inte att:

- det är långt avstånd till kollektivtrafik
- kollektivtrafik saknas på orten
- kollektivtrafiken är otillräcklig (exempelvis gällande utbyggnad eller turtäthet).

Om kollektivtrafiken är utformad så att en person med funktionsnedsättning ska kunna använda den, har personen i fråga inte rätt till färdtjänst.

1.5 Tillstånd för ledsagare

Personer med funktionsnedsättning som behöver en ledsagare för att kunna genomföra resan med färdtjänst kan ansöka om att tillståndet ska gälla för detta. Följande förutsättningar gäller:

- Personer med funktionsnedsättning ska ordna ledsagare själva enligt *socialtjänstlagen (SoL)* eller *lagen om särskilt stöd och service (LSS).* Eller på annat sätt.
- Person som inte kan hantera egen rullstol har rätt till ledsagare.
- Ledsagare ska inte ha hjälpbehov, medfölja under hela resan och ska stiga på och av samtidigt som den färdtjänstberättigade. Ledsagare får ej förorsaka extra service av förare utöver normal taxiservice.
- Behovet av ledsagare måste vara knutet till själva resan och inte till exempelvis vistelsen på resmålet.
- Bärhjälp i samband med inköp, tolk och annan personlig hjälp före och i anslutning till resan med färdtjänst är exempel på behov som inte ger rätt till ledsagare att resa med färdtjänst.
- Behov av hjälp i samband med på- och avstigning, användning av säkerhetsbälte, hantering av bagage, lastning av förflyttningshjälpmedel ger inte rätt till ledsagare eftersom färdtjänstens förare ska hjälpa till med detta. Föraren i fordonet kör dock inte resenärs elektriska hjälpmedel/rullstolar in i och ut ur fordon av säkerhetsskäl.

- Ledsagaren behöver inte agera vid/under resan i fordonet om inte resenären behöver stöd eller medicin under färden.
- Ledsagaren har en funktion mer som socialt stöd för resenären om ansökan av färdtjänst vidimerar ett sådant behov.
- Handläggare hos trafiknämnden äger rätt besluta att färdtjänstberättigad av säkerhetsskäl ska åtföljas av ledsagare vid resa. För övrig information gällande ledsagare se avsnitt 1.5 i Riktlinjerna.
- Om det finns särskilda skäl kan fler än en (1) ledsagare omfattas av tillståndet.
- En ledsagare har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet.
- Barn under 12 år med tillstånd för färdtjänst måste av säkerhetsskäl alltid resa med ledsagare i färdtjänsten. Barn under 12 år behöver därför inte ansöka om tillstånd för ledsagare.

1.6 Medresenär - med eller utan avgift

- En person med tillstånd för färdtjänst får utan extra avgift ta med sig egna barn och syskon som inte fyllt 18 år.
- Egna barn eller syskon måste vara registrerade hos Färdtjänsten för att resa avgiftsfritt.
- Antal barn eller syskon som kan medföras vid färdtjänstresa kan inte vara fler än högst tre (3). Fordonen har inte fler än fyra (4) sittplatser.
- Behövs annan eller ytterligare särskild skyddsanordning för barn (jämför Trafikverkets information) utöver en (1) bilbarnstol och en (1) bälteskudde måste egen skyddsanordning medtas till resan. Behov av skyddsanordning för barn måste bokas vid beställning av resan.
- Personer som inte har tillstånd för ledsagare får ta med sig en annan medresenär (det vill säga en person som inte är ledsagare, barn eller syskon) på resan mot en bestämd avgift som landstingsfullmäktige beslutar om. Detta måste meddelas vid beställningen, och medresenären får endast följa med om det finns plats i fordonet (högst 4 passagerare). En medresenär har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet.
- Medresenär ska medfölja under resan och ska stiga på och av samtidigt som den färdtjänstberättigade. Ledsagare får ej förorsaka extra service av förare utöver normal taxiservice.

1.7 Förflyttningshjälpmedel

En person med tillstånd för färdtjänst får ta med sig ett (1) förflyttningshjälpmedel (exempelvis rullator, rullstol) om det ryms i den typ av fordon som tillståndet gäller för.

Färdtjänstberättigad som reser Färdtjänsttaxi har möjlighet att beställa kombibil för resan.

2 Grundtillstånd

Den som fått tillstånd för färdtjänst erhåller via post ett Färdtjänstkort. Det är ett plastkort i id-kortsformat med fotografi och en streckkod som används vid resan. Tillsammans med kortet kommer ett informationsmaterial. Den som fått tillstånd för Färdtjänst erhåller ett så kallat Grundtillstånd för resor i färdtjänsten. Tilldelning sker efter en bedömning av den sökandes behov av reseform. Grundtillstånd finns för Färdtjänstens tre trafikformer vilka är:

- Bårtaxi
- Rullstolstaxi
- Färdtjänsttaxi

Den som är berättigad till färdtjänst kan också utan kostnad välja att resa med ordinarie kollektivtrafik SL tillsammans med en (1) ledsagare om så är möjligt. På motsvarande sätt kan man resa med Waxholmsbolagets trafik. Färdtjänstens kort gäller som resebevis både i SL och Waxholmsbolaget.

2.1 Kundval

Kundval; Trafikformen Rullstolstaxi har så kallat Kundval i reseformen. Det innebär att den färdtjänstberättigade har möjlighet att välja leverantör mellan de företag som finns upphandlade av SLL och informerade om som utförande trafikleverantörer av tjänsten Rullstolstaxi. Information erhålls vid utsändning av grundtillståndet och färdtjänstkortet och finns även angiven på Färdtjänstens hemsida. Det går även att få informationen via Kundservice för Färdtjänst.

Den som har grundtillstånd Rullstolstaxi - kan om den färdtjänstberättigades dagsform så medger, själv välja att genomföra resan alternativt med Rullstolstaxi eller Färdtjänsttaxi. Resenären väljer själv detta när resan bokas.

- Den som har grundtillstånd Bårtaxi - kan om den färdtjänstberättigades dagsform så medger, själv välja att genomföra resa med Rullstolstaxi eller Färdtjänsttaxi.

Den som har grundtillstånd Färdtjänsttaxi kan inte resa Rullstolstaxi eller Bårtaxi.

Antalet specialfordon som är tillgängliga i trafikformerna för bår och rullstol är begränsade efter uppskattat resenärsantal. Av den anledningen är det av resursskäl inte möjligt att resa med specialfordon för bår och rullstol för den som har grundtillstånd Färdtjänsttaxi. Kostnadsskäl är också påverkande till detta, då specialfordon för rullstol eller bår är en dyrare trafikform.

2.2 Allergianpassat fordon

Grundtillståndet kan ha tillägget Allergianpassat fordon (ett mindre antal fordon i varje trafikform har egenskapen Allergianpassat fordon). Det gör att de fordonen inte tillåts utföra resor med djur.

2.3 Rullstol med manuell styrning

Resenär som reser med elektrisk Skoter, Elskoter/El-moped – dvs. rullstol med manuell styrning får inte sitta kvar på hjälpmedlet under resan i fordon.

2.4 Trappklättring

Trappklättring är en maskinell transport i trappa av rullstolsburen resenär sittande i lämplig rullstol. Det är en tjänst som måste hanteras med restriktioner kopplade till säkerheten för både resenären som utförande förare av maskinen Trappklättraren.

Den resenär som har trafikformen Rullstolstaxi i sitt grundtillstånd har möjlighet att boka trappklättring i sin färdtjänstresa med följande begränsningar:

Trappklättring sker endast i trappa som av utföraren på plats bedöms funktionell i hållfasthet och funktion för trappklättringsmaskinen och som till sin helhet kan bedömas säker för att utföra resan.

Trappklättring som sker på olämplig plats kan innebära avsevärda risker. Varför utförande part har uppdraget att göra en okulär bedömning av säkerhet och äger rätten vägra utföra trappklättring om säkerheten kan ifrågasättas.

Trappklättring sker i huvudsak inomhus i trapphus i flerbostadshus. Vissa trappor utomhus kan fungera, dock endast den årstid där så är möjligt av säkerhetsskäl.

Trappklättring utförs aldrig inomhus i privatbostad som villa eller annan bostad med suterräng. Trappans hållfasthet kan inte bedömas.

Övergripande utförs resor med behov av inkluderad trappklättring av säkerhetsskäl endast under en begränsad tidsperiod på bostadsadress, intill bostadsanpassning eller byte av bostad sker. Trappklättring avser inte att ersätta bostadsanpassning.

Endast trappklättring som är kopplad till en färdtjänstresa utförs. Endast ett behov av själva trappklättringen är inte en funktion inom färdtjänsten. Den utförs inte av organisationen Färdtjänsten. Ett sådant behov hänförs till kommunal omsorgsverksamhet.

Rullstolar bärs inte i trappa av säkerhets- och arbetsmiljöskäl.

Branschorganisationen Svensk kollektivtrafiks Trappklättrarpolicy tillämpas.

3 När tillståndet för färdtjänst inte gäller

3.1 Resor som regleras i annan lag eller förordning

Tillståndet för färdtjänst gäller inte för resor som ska bekostas av staten eller kommunen enligt annan lag eller förordning såsom:

- Sjukresor utförs enligt *lagen (1991:419) om resekostnadsersättning – sjukreselagen*. Inom Stockholms läns landstingsområdes vårdinrättningar har färdtjänstberättigad dock möjlighet att resa med färdtjänst till och från vårdinrättning.
- Skolskjuts till grund- och särskola enligt *10 kap. 32 och 33 § skollagen (2010:800)*
- Resor till och från vissa skolor enligt *förordningen (1995:667 ändrad 2014:859) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan.*
- Resor för personer i arbetslivsinriktad rehabilitering enligt *förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning* (omtryckt 1993:981, ändrad 2011:1525)

3.2 Riksfärdtjänst

Stockholms läns landsting har inte ansvaret för Riksfärdtjänst, enligt Lag 1997:735 om riksfärdtjänst. Lag om riksfärdtjänst hanteras av den kommun där den sökande är folkbokförd.

3.3 Resor som inte omfattas av Stockholms läns landstings ansvar för färdtjänst

Kommunerna i Stockholms län har överlåtit delar av ansvaret för färdtjänsten till Stockholms läns landsting. I detta ansvar ingår inte:

- Resor till och från skola och fritidshem för barn med funktionsnedsättning
- Resor till och från daglig verksamhet enligt *lagen (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS)* för personer tillhörande personkrets 1 och 2 (det vill säga personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd samt de som har en förvärvad hjärnskada) - Jfr 3.1
- Resor för äldre och personer med funktionsnedsättning till och från dagverksamhet enligt *socialtjänstlagen (2001:453)*
- Resor för äldre och personer med funktionsnedsättning till och från en vistelse på växelvård eller korttidsboende som är beslutad av kommunen (undantag gäller om man vill göra en egen fritidsresa i besökssyfte under sin vistelse, detta ansvarar landstinget för).

3.4 Resor inom olika verksamheter

Tillståndet för färdtjänst gäller inte för resor som kommunala, statliga eller privata verksamheter anordnar inom sin verksamhet.

3.5 Resor i tjänsten

Tillståndet för färdtjänst gäller inte för resor i tjänsten. Med tjänst avses förvärvsarbete som anställd, egen företagare eller uppdragstagare.

Vid missbruk kan fråga om återbetalningsskyldighet av resekostnader uppkomma. På samma sätt kommer resesaldo att korrigeras kopplat till åtgärden. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten.

4 Bestämmelser i erhållet tillstånd för färdtjänst

4.1 Allmänt om bestämmelser i tillståndet för färdtjänst

Ett tillstånd för färdtjänst innehåller bestämmelser om

- tidsbegränsning
- vilken typ av fordon som får användas, dvs vilket grundtillstånd som utfärdats för den färdtjänstberättigade.
- inom vilket geografiskt område resor får göras
- hur många resor tillståndet gäller för
- Bestämmelserna måste vara rimliga så att det finns möjlighet att anpassa tillståndet till den enskildes behov i vissa avseenden (så kallad *individualisering*)

4.2 Tillstånd med och utan tidsbegränsning

Ett tillstånd för färdtjänst gäller för viss tid (så kallat *tillstånd med tidsbegränsning*) eller tills vidare (så kallat *tillstånd utan tidsbegränsning)*.

Såväl den tekniska som medicinska utvecklingen sker snabbt. Det påverkar både på så vis att fler medicinska åtgärder ofta kan ske över tid samt tekniskt i och med att fordon inom kollektivtrafik hela tiden utvecklas för att bli mer tillgängliga för resenärer med funktionsnedsättning. Därför är sedan många år det vanliga att tillstånd för färdtjänst ges under en viss tid, varefter ny prövning får ske.

En person kan vanligtvis endast få tillstånd utan tidsbegränsning om funktionsnedsättningen kommer att vara varaktig och om personen har väsentliga svårigheter att förflytta sig eller att resa med kollektivtrafiken trots eventuell medicinsk utveckling och förbättrad tillgänglighet i kollektivtrafiken.

En tidsbegränsning kan också gälla under en viss årstid. Om personen på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med kollektivtrafik främst under vintertid, kan tillståndet gälla från 1 november till den 30 april (så kallat *vintertillstånd*).

4.3 Placering i fordonet - Sittplats

Ett tillstånd för färdtjänst innehåller bestämmelser om var resenären ska placeras i fordonet.

- Fri placering (personen ska kunna sitta i fordonets samtliga säten).
- Placering i framsätet (om personen på grund av funktionsnedsättningen har behov av ökat benutrymme eller reglerbart ryggstöd vid resa med taxi).
- Liggande placering (om personen har behov av att resa liggande har man rätt till bårtransport i specialfordon (Bårtaxi). Liggande transport i andra fordon än specialfordon med bår är inte tillåten.
- För barn, som enligt lagstiftningen ska resa sittande i särskild skyddsanordning gäller den placering som är tekniskt möjlig i fordon kopplat till skyddsanordningens art, om bilen är försedd med krockkudde etc. Barn får inte resa i barnvagn. Den skyddsanordning som eventuellt medförs ska uppfylla gällande krav på märkning (Trafikverkets krav).

4.4 Samplanerad färdtjänst - Samåkning

Färdtjänst är en form av Särskilda persontransporter, en ersättning för kollektivtrafik för personer med funktionsnedsättning. Trafiken i färdtjänst kallas ibland för ”Särskild kollektivtrafik”. Kollektivtrafik innebär att man reser tillsammans med andra. Utgångspunkten är därför att även resan med färdtjänst normalt samplaneras så att flera personer reser tillsammans.

Begreppet för detta som ofta används är Samåkning.

Om det är nödvändigt för en person med tillstånd för färdtjänst att resa enskilt, kan detta tillåtas om funktionsnedsättningen är av sådan art att det skulle vara oskäligt att kräva att personen reser tillsammans med andra. För att få resa enskilt måste personen lämna in en ansökan och läkarintyg till trafiknämnden som fattar beslut utifrån vad som bedöms som nödvändigt för den enskilda personen.

4.5 Resor med ledarhund eller servicehund / assistanshund

- Person med tillstånd för färdtjänst får ta med en (1) utbildad och certifierad ledarhund vid resa med färdtjänst.
- Person med tillstånd för färdtjänst kan ansöka om att få ta med en (1) utbildad och certifierad servicehund/assistanshund på resan.

För att få tillstånd för servicehund/assistanshund (gäller ej ledarhund) ska det av ansökan framgå att det skulle vara oskäligt att personen reser på egen hand i färdtjänst utan sin servicehund/assistanshund. Behovet av hunden ska också vara kopplat till själva resan och inte exempelvis vistelsen på resmålet.

Hundar ska vara registrerade av Färdtjänsten och godkända som certifierad ledarhund eller servicehund/assistanshund. Vid beviljande att ta med hund på resa så reser man inte tillsammans med andra om hunden medföljer på resan. Egen ledsagare eller egen medresenär får medfölja.

Certifiering av servicehund/assistanshund ska vara utförd av fristående part och det ska av intyget framgå; dels hundens funktion, dels dess utbildning. Certifieringsintyget för hunden ska vara utfärdat på svenska.

4.6 Resor för eget bruk

Personer med tillstånd för färdtjänst har rätt att mot en särskild avgift (se avsnitt 10 i Riktlinjerna gällande rutiner för egenavgifter):

- Beställa resa för eget bruk. Det innebär att särskild avgift utgår och att resan inte samplaneras.
- Ta en *”Färdtjänsttaxi på gatan”.* Innebär att resa med en Färdtjänsttaxi, med valet att ta taxibilen på gatan utan föregående beställning i beställningsväxel. Taxibilen ”vinkas in” vid taxiplats eller motsvarande. Det förutsätter att taxibilen är märkt med Färdtjänstens F-dekaler. För detta utgår särskild avgift.
- Trafikformerna Rullstolstaxi eller Bårtaxi kan inte ”fångas” som en bil på gatan.
- Ta med sällskapsdjur (med sällskapsdjur avses alla former av djur vilka används som sällskap, såväl fåglar som kräldjur mm). Då anses resan vara för eget bruk och man reser inte tillsammans med andra. Medförda djur ska förvaras på lämpligt sätt i korg eller bur lämplig för det djur som avses medföras under färden. Föraren ska inte hantera sällskapsdjuret.
- Beställa resa med fler resenärer än vad tillståndet anger. Då utgår särskild avgift.

Information angående bagage:

I inget fall kan i färdtjänst medföras annat än bagage som i sin form är lämpligt i personbilar som bagage. Färdtjänstfordon är inte transportfordon för gods.

Förare lyfter inte tyngre bagage än 15 kg och är inte skyldig att vara behjälplig med bagage tyngre än 15 kg.

4.7 Resor över länsgränsen

Färdtjänst erbjuds inom Stockholms län. Färdtjänst kan även erbjudas till och från en kommun utanför Stockholms län om det finns särskilda skäl såsom att personen med tillstånd för färdtjänst:

- arbetar i en grannkommun
- studerar på högskolenivå i en angränsande kommun
- måste göra en nödvändig serviceresa till en närliggande grannkommun

Det finns möjlighet att resa med färdtjänst till och från pendelstågsstationerna i Gnesta respektive Bålsta trots att orterna ligger utanför länet. Skälen är att; dels kan man resa med SL:s Pendeltåg till de orterna på ordinarie taxa, dels att de kan vara närmaste köpcentrum för boende i respektive region inom Stockholms län. Resorna beställs som vanlig färdtjänst.

4.8 Resor inom kommun utanför Stockholms län

Personer med tillstånd för färdtjänst som tillfälligt vistas i en kommun utanför Stockholms län får resa i vistelsekommunen (så kallade *Utomlänsresor*). Den färdtjänstberättigade rekvirerar beräknat antal biljetter för enkelresor som av resenären beräknas behövas på besöksorten. Biljetterna rekvireras i god tid före resan av Färdtjänsten. Färdtjänstens Kundservice bistår med praktisk information om leveranstider. Möjligheter och tillgång till resemöjligheter och fordon på besöksorten måste kontrolleras av den enskilde resenären. Sådan uppgift har inte Färdtjänsten.

Vid resor som sker i kommuner utanför Stockholms län kan inte tillgången på tjänster/resemöjligheter, fordon i färdtjänst garanteras. Lokala regler för resande över dygnet på respektive ort gäller. Ersättning för eventuell jour-tid eller jour-resor alternativt särskild framkörning betalas/bekostas av den enskilde. Resor med former av specialfordon som Rullstolstaxi eller Bårtaxi kan på vissa platser/orter vara starkt begränsade eller saknas helt. Det är frågor som Färdtjänsten i Stockholms län inte råder över.

Det högsta antal resor som kan utnyttjas för resande på annan ort är halva grundtilldelningen i Stockholms län för färdtjänst. Se avsnitt 10 i Riktlinjerna.

Resenär måste ha tillgång till minst motsvarande antal resor i sin tilldelning av resor för att kunna rekvirera biljetter för utomläns resande.

Särskild avgift för resor vid Utomläns resa utgår med kostnad som motsvarar en enkel resa med färdtjänst i Stockholms län. Se avsnitt 10 Riktlinjer. Den särskilda avgiften för Utomläns resande inräknas inte i högkostnadsskyddet och faktureras resenär i efterhand då information kommer om att en resa genomförts utanför länet mot rekvisition/biljett.

Eftersom högkostnadsskyddet inte påverkas kan det innebära en separat faktura till resenären i tillägg för det normala resandet i Stockholms län.

Utomläns resande ska inte blandas ihop med Riksfärdtjänst, som hanteras av folkbokföringskommunen för den Färdtjänstberättigade.

4.9 Båttaxi

Personer med tillstånd för färdtjänst och som är folkbokförda på öar i Stockholms skärgård vilka saknar fast landförbindelse eller kollektivtrafik i form av Waxholmsbolaget har rätt till att resa med taxibåt till och från egen brygga om den egna bryggan uppfyller båtföretagets säkerhetskrav.

Taxibåt kör då:

- Till närmaste brygga med båt- eller vägförbindelse eller fastlandet om avståndet till fastlandet och vanlig vägtrafik är i paritet med sträckan till brygga för Waxholmsbolagets trafik.
- Till närmaste affär om vägen dit är kortare än till närmaste brygga med båt- eller vägförbindelse.
- Personer som har väsentliga svårigheter att ta sig till eller att resa med tillgänglig båtförbindelse kan erhålla taxibåt om den egna bryggan är i ett utförande som uppfyller båtföretagets säkerhetskrav.
- Taxibåt ersätter inte inställd kollektivtrafik (Waxholmsbolaget) eller trafik de tider då ishinder föreligger.

4.10 Ändring av tillstånd för färdtjänst

Om förhållandena ändras kan bestämmelserna i ett tillstånd för färdtjänst när som helst ändras. En sådan ändring kan både ske på initiativ av personen med tillstånd för färdtjänst eller trafiknämnden.

4.11 Allmänt om tilldelning av resor

Landstingsfullmäktige beslutar hur många resor per år som varje person med tillstånd för färdtjänst generellt tilldelas (så kallad *grundtilldelning*). Landstingsfullmäktige har i sin tur överlåtit till trafiknämnden att utifrån verksamhetens bestämmelser och ekonomiska förutsättningar besluta om ytterligare tilldelningar. För aktuella värden se avsnitt 10.

Individuella beslut om tilldelning av resor får inte endast baseras på den generella tilldelningsgrunden, utan en bedömning ska göras för att se om den är rimlig i varje enskilt fall (individualisering). Antalet resor med färdtjänst får i rimlig omfattning begränsas. Vissa resor, som är väsentliga i färdtjänstlagens mening, får bara begränsas till antalet om det finns särskilda skäl.

4.12 Grundtilldelning

Personer med tillstånd för färdtjänst har alltid rätt till den grundtilldelning som landstingsfullmäktige har beslutat om, utan att behöva göra en ansökan för detta.

Trafiknämnden i sin tur, har utöver detta möjlighet att besluta att personer med tillstånd för färdtjänst ska få fler resor per år som kan användas till valfritt ändamål, så kallade fritidsresor.

För aktuella värden över tilldelning av generell tilldelning av resor - se avsnitt 10.

4.13 Tilldelning väsentliga resor

Personer under 25 år med tillstånd för färdtjänst får resor efter nödvändighet.

Personer oavsett ålder med tillstånd för färdtjänst får efter ansökan tilldelning för väsentliga resor efter behov för:

- Arbetsresor.
- Resor till vissa studier, till exempel universitetsstudier eller yrkesutbildningar.
- Resor till och från färdtjänstsökandes barns förskola, fritidshem, grundskola årskurs 1-3 och grundsärskola årskurs 1-3. Resorna kan då utföras som så kallade ”viaresor”.
- Avser resorna barnets egen skolresa är resan en skolskjuts som ska arrangeras via kommunpedagogisk omsorg och inte av Färdtjänsten.
- Personer med tillstånd för färdtjänst får också resor efter nödvändighet om de har en individuell bestämmelse i sitt tillstånd för att:
  - resa med Rullstolstaxi (specialfordon)
  - resa med Bårtaxi (liggande transport)
  - undantas från samplanerat resande, så kallad ”ensamåkning”.

4.14 Särskild tilldelning

Personer med tillstånd för färdtjänst kan efter ansökan få fler resor om det finns särskilda skäl, till exempel:

- Ett fast förtroendeuppdrag i en ideell, politisk och annan jämförbar organisation.
- Besök hos en närstående eller anhörig, om vård och boende ligger utanför det gemensamma hemmet.

Prövningen är individuell utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

4.15 Tilldelning av rehabiliteringsresor under begränsad tid

Personer med tillstånd för färdtjänst kan efter ansökan få tilldelning av fler resor under en begränsad tid för att besöka rehabiliterande enhet som inte är knutet till vård- och sjukresesystemet. Behovet av besök till sådan rehabiliterande enhet/åtgärd ska vara intygat av läkare och ha en tydlig positiv inverkan för den enskildes funktionshinder. Resor till besök hos rehabiliterande enhet kan erhållas med högst 8 resor per vecka. Prövningen är individuell utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

4.16 Resor i kollektivtrafiken

Tillståndet för färdtjänst ger personen rätt att resa utan avgift med SL-trafikens kollektivtrafik (Storstockholms Lokaltrafik) och Waxholmsbolagets trafik. Personen kan också ta med egna barn, en (1) ledsagare alternativt en (1) medresenär. Övrigt gällande regelverk i kollektivtrafiken följer SLL:s beslutade regler om taxor för trafikslagen Färdtjänsten, SL och Waxholmsbolaget.

- För resor med Pendeltåg till/från Arlanda Central utgår särskild avgift (Arlandapassage).
- För resor inom UL (Upplands lokaltrafik) trafikområde (utanför Stockholms län) utgår särskild avgift.

4.17 Resebevis Färdtjänst - resehandling

Person som erhåller tillstånd för färdtjänst kommer att få, via posten, en resehandling som används vid resa. Resebeviset tillverkas och utsänds så snart ett fotografi inkommit. Resebeviset är en resehandling i form av ett elektroniskt läsbart plastkort (kortet kallas i dagligt tal för Färdtjänstkort eller färdtjänstlegitimation). Resebeviset motsvarar den allmänna kollektivtrafikens (SL) resebevis ”SL Access” men här är kortet bärare av information även för resor med färdtjänst. Färdtjänstkortet kompletteras därför på ena sidan med färdtjänstuppgifter som är specifika för färdtjänst som kundnummer, fotografi och en streckkod för registrering i färdtjänstfordon. Den andra sidan är till funktionen ett normalt SL-Accesskort. Korten tillverkas enligt svensk standard SS-ISO 7810. Resebeviset ska alltid medföras vid resa.

För att Färdtjänstkort ska kunna tillverkas ska ett välliknande foto insändas. Barn under 7 år kan undantas från regeln om foto.

Följande gäller för insänt foto:

- Fotot ska ha god kvalitet och vara välliknande.
- Fotot ska vara nytaget – ett normalt så kallat ID-foto är fungerande.
- Fotot får vara i färg eller i svart/vitt men bör vara i färg för att ge bästa funktion och läsbarhet för färdtjänstförare vid kontroll.
- Bakgrunden ska vara ljus och upplyst.
- Fotot ska vara taget rakt framifrån, personen ska titta rakt in i kameran.
- Fotot ska ha en mycket bra skärpa.

- Om personen har glasögon får dessa inte avge några reflexer på fotot.
- Hela huvudet ska vara väl synligt på fotot. Ansiktet ska därför visas tydligt i bilden så att en kontrollfunktion är möjlig.
- Glasögon som är färgade eller mycket mörka ska inte bäras på fotot om inte funktionsnedsättningen i fråga innebär att glasögonen alltid bärs av personen.
- Inskannade kopior på ID-kort eller körkort uppfyller inte kravet på foto.
- Foto som inte uppfyller kraven ovan kommer inte att accepteras, utan ett nytt foto kommer att begäras.
- Den resehandling Färdtjänstkortet som den färdtjänstberättigade erhåller till sina resor är en värdehandling och ska förvaras med aktsamhet så att det inte kommer i orätta händer.

5 Så beställer man färdtjänst

5.1 Beställningskanaler

För att resan med färdtjänst ska kunna samplaneras med andra resenärer får personer med tillstånd för färdtjänst endast beställa resan i de beställningskanaler som trafiknämnden har angett. Hur man beställer meddelas tillsammans med tillståndet och framgår av Färdtjänstens hemsida eller går att få via information hos Färdtjänstens Kundservice.

5.2 Resegaranti

Resegarantin för resor med färdtjänst innebär att:

- Om en beställd transport är mer än 20 minuter försenad har personer med tillstånd för färdtjänst rätt att beställa en ersättningsresa.
- Ersättningsresan ska, när det gäller Färdtjänsttaxi, i första hand beställas hos Färdtjänsten på Resegarantins telefonnummer 0200-77 66 55. Om man själv ringer ett taxibolag eller tar Färdtjänsttaxi på gatan för ett resegarantiärende, betalar man resan själv. För att få ersättning för resan ska man skicka in ett originalkvitto som styrker den betalda kostnaden för ersättningsresan. För kvitton äldre än tre månader lämnas ingen ersättning.
- Ersättningsresan ska när det gäller Rullstolstaxi i första hand beställas hos annan leverantör av tjänsten Rullstolstaxi som Färdtjänsten informerat om gällande Kundval.
- I andra hand kontaktas Resegarantin hos Färdtjänsten 0200-77 66 55.
- Ersättning lämnas med det belopp som överstiger egenavgiften för en resa med färdtjänst. Egenavgiften ingår i högkostnadsskyddet (läs mer om avgifter under avsnitt 10). Ersättning betalas inte för så kallad dricks.

- Resegarantin gäller inte vid vissa förhållanden, till exempel extrema trafikstockningar, snöoväder med mera.
- För trafikformerna Rullstoltaxi respektive Bårtaxi måste beaktas att det kan uppstå brist på fordon vissa tider.

Trafiknämnden har rätt att i varje enskilt fall avgöra om resegarantin ska gälla och med vilket belopp ersättning ska lämnas.

6 Avgifter för färdtjänst

6.1 Avgift för resor

Avgiften för resor ska betalas med det belopp som landstingsfullmäktige har beslutat. Målsman har ansvar för att avgifter för en underårig färdtjänstberättigad betalas.

Det finns tre olika typer av avgifter:

- Egenavgift (per resa).
- Högkostnadsskydd, det följer kollektivtrafikens SL nivåer för 30-dagarsbiljett.
- Särskild avgift (för ”Färdtjänsttaxi på gatan”, medresenär, fler resenärer, resa för eget bruk).

  Med begreppet särskild avgift avses extra kostnad för resenären vid vissa resor där resenären själv väljer en resa på ett sätt som skapar ett kopplat tillägg.

För aktuella belopp för egenavgifter se avsnitt 10 i Riktlinjerna.

6.2 Så beräknas egenavgiften

Egenavgiften beräknas för varje påbörjad trettio-kilometerssträcka. För att avgiften inte ska påverkas av förarens val av väg eller omvägar till följd av samplanering (samåkning) med andra resenärer eller vägomläggningar, baseras avgiften på en i förväg beräknad körsträcka. Den beräknade och avgiftsgrundande körsträckan kan vara annorlunda än den verkliga körsträckan.

6.3 När högkostnadsskyddet gäller

Egenavgiften för resor med färdtjänst inkluderas i högkostnadsskyddet. Resor i SL trafiken eller Waxholmsbolaget är avgiftsfri för färdtjänstberättigade med en (1) medföljande ledsagande person.

Det innebär att den högsta kostnaden som tas ut per månad i färdtjänst motsvarar kostnaden för en 30-dagarsbiljett i kollektivtrafiken (SL) – oavsett antalet genomförda resor med färdtjänst.

Beakta att Särskild avgift inte ingår i högkostnadsskyddet.

Det finns ett särskilt högkostnadsskydd för avgifter för Medföljande resenär. Med medföljande avses person som medbokas på resan där den färdtjänstberättigade inte har rätt till ledsagare. Jämför punkterna 1.5 och 1.6 i riktlinjerna.

6.4 När högkostnadsskyddet inte gäller

I följande fall omfattas en resa inte av högkostnadsskyddet:

- Resa med särskild avgift har beställts (det vill säga Färdtjänsttaxi på gatan, för medresenär eller bil för eget bruk).
- Resan har inte beställts i de beställningskanaler som trafiknämnden har anvisat.
- Personen med tillstånd för färdtjänst tar med sig sällskapsdjur. (En utbildad och av Färdtjänsten registrerad och av Trafiknämnden godkänd ledarhund eller servicehund/assistanshund anses inte vara sällskapsdjur).
- Resan görs inom en kommun utanför Stockholms län.

7 Överträdelse av bestämmelser

7.1 Ersättningsskyldighet vid felaktig användning av färdtjänst

En resa som beställts eller genomförts i strid med bestämmelserna eller meddelade beslut anses inte vara en resa med färdtjänst. Resenären är då skyldig att betala det totala beloppet för resan som SLL erlagt till leverantör för resans utförande, dvs den faktiska kostnad som i strid med bestämmelser eller meddelade beslut uppkommit för SLL:s färdtjänstverksamhet.

7.2 Begränsningar i tillståndet för färdtjänst

Trafiknämnden får ändra bestämmelserna om den som har tillstånd för färdtjänst gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de bestämmelser som gäller för tillståndet.

8 Återkallelse av tillstånd för färdtjänst

8.1 Ändrade förhållanden

Tillståndet för färdtjänst får återkallas;

- om personen inte längre har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med kollektivtrafik
- har gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de bestämmelser som gäller för tillståndet

9 Om man inte är nöjd

9.1 Överklagande av trafiknämndens beslut

Trafiknämndens beslut enligt 6-10 och 12 §§ i *färdtjänstlagen* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det gäller bland annat beslut om:

- tillstånd för färdtjänst
- rätt till ledsagare
- hur länge tillståndet gäller (tills vidare eller för viss tid)
- färdsätt (typ av grundtillstånd/fordon, placering i fordon, undantag från samplanerat resande)
- inom vilket geografiskt område resor får göras
- hur många resor tillståndet gäller för
- återkallelse av tillståndet för färdtjänst

Om man vill överklaga trafiknämndens beslut skriver man ett brev där det ska framgå

- vilket beslut som överklagas
- varför man anser att beslutet är felaktigt
- hur man tycker att beslutet ska ändras

Brevet ska adresseras till förvaltningsrätten i Stockholms län, men skickas till trafiknämnden. Överklagan måste ha kommit in till trafiknämnden inom tre veckor från den dag då den sökande fick beslutet om färdtjänst. Om trafiknämnden inte ändrar beslutet på det sätt som begärs i överklagan överlämnar trafiknämnden överklagan till förvaltningsrätten som fattar beslut.

Följande avsnitt del 10 redovisar sammanfattande; dels aktuella egenavgifter, dels tilldelning

10 Egenavgift vid resa

Vid resa med färdtjänst utgår egenavgift för resan. Kostnader för egenavgifter vid resa i färdtjänst fastställs av Landstingsfullmäktige. Det finns ett Högkostnadsskydd som följer den allmänna kollektivtrafiken (SL:s) nivå för 30-dagarsbiljett. Nedan angivna resenärsgrupper erhåller den prisnivå som definierats som rabatterad (reducerad) i SL Biljettsystem.

De som har rätt att resa till reducerat pris inom Färdtjänst är barn och ungdomar under 20 år, vuxna över 65 år samt personer som antingen innehar Försäkringskassans ”Intyg för förmånstagare” eller Pensionsmyndighetens ”Pensionärsintyg”. Tillkommer studerande 75 % på högskola, gäller även den som har och sänder in en kopia av giltig studentlegitimation med SL:s logotyp.

10.1 Särskild avgift

- Särskild avgift vid resor för eget bruk (se avsnitt 4.7). Den som gör resor för eget bruk ska betala 50 procent av taxameterbeloppet i taxibilen, via kontanter eller kreditkort.

- Särskild avgift för Rullstolstaxi och Båtaxi faktureras resenären.

- Särskild avgift vid ” Färdtjänsttaxi på gatan” (se avsnitt 4.7). Den som tar en ” Färdtjänsttaxi på gatan” betalar 50 procent av taxameterbeloppet

- Särskild avgift vid resa med sällskapsdjur (se avsnitt 4.7). Den som medför ett sällskapsdjur under resa betalar 50 procent av taxameterbeloppet. Resenärer som har tillstånd för ledarhund eller servicehund/assistanshund betalar ingen särskild avgift.

- Särskild avgift vid resa med fler personer än vad tillståndet medger. Den som tar med fler medresenärer än godkänd ledsagare på sin resa och därmed omöjliggör samplanering, betalar 50 procent av taxameterbeloppet

- Särskild avgift för resor vid Utomläns resa (se avsnitt 4.9). Kostnaden motsvarar en enkelresa med färdtjänst i Stockholms län. En resa med färdsträcka under 3 mil kostar 76 kronor. Om resan är längre än 3 mil, tillkommer 76 kronor för varje påbörjad 3-milsträcka.

För den som betalar halva taxameterbeloppet är den lägsta avgiften 55 kronor. Avgiften betalas kontant eller med kreditkort direkt till föraren. På fakturan kommer resan att finnas specificerad. Reser man med rullstolstaxi eller båtaxi faktureras avgiften i efterskott.

10.2 Högkostnadsskydd

Det finns två typer av högkostnadsskydd, ett för resor och ett för medresenärsavgifter. Resorna kostar högst 860 kronor per månad för helt pris och 570 kr för reducerat pris. Det är samma pris som SL:s 30-dagarsbiljett.

Medresenären har samma belopp i högkostnadsskyddet, det vill säga 860 kronor respektive 570 kronor. Kostnaden för en (1) medresenär är 20 kronor per resa.

Ålderspensionärer får automatiskt reducerat pris. Detta gäller även för barn/ungdomar fram till den månad de fyller 20 år. Även den som har helt eller delvis sjuk- eller aktivitetsersättning, gör förtida uttag av ålderspension eller har handikappersättning betalar högst 570 kronor. För att få nedsatt avgift ska kopia av Försäkringskassans beslut skickas till Färdtjänsten.

De som studerar minst 75 % på studiemedelberättigad utbildning kan även få rätt till nedsatt avgift. Kopia på giltig studentlegitimationen som har SL-logotyp skickas då in till Färdtjänsten. Den lägre kostnaden gäller från månaden efter det att Färdtjänsten har registrerat den lägre avgiften.

10.3 Tilldelning av resor

Grundtilldelning

Den som har färdtjänsttillstånd för taxi under hela kalenderåret (januari-december) tilldelas 72 resor i *grundtilldelning* (18 per kvartal).

Generell tilldelning

Därutöver tilldelas generellt maximalt 126 resor till. Dessa tilldelas automatiskt.

De totalt 198 resorna kallas då för den *Generella tilldelningen.*

Särskild tilldelning

Man kan även ansöka om extra resor (särskild tilldelning) för:

- Arbete och studier om ingen annan huvudman betalar resorna
- Stadigvarande förtroendeuppdrag
- Att besöka familjemedlemmar vid vård och boende utanför det gemensamma hemmet
- Hämta och lämna egna barn på förskola

Specialfordon

Den resenär som har grundtillstånd för de två typerna av specialfordon; **Rullstolstaxi** eller **Bårtaxi** har tilldelning av resor efter nödvändighet.